

бесилките, нито пъкъ страшните огньове, въ които сж бивали хвърляни живите трупове на нещастните мъченици—българи. Отъ устата на всеки се чувало само следните слова: „Каквото каже х. Илия. Ние него си познаваме и само него слушаме.“ Най-после, Ниазимъ като се увърлил, че не тъй лесно ще изпълни своя пъкленъ планъ, решилъ да се яви и предъ х. Илия.

А Ниазимъ до този день не искалъ да го безпокои, защото славата на х. Илия не била чужда и за Цариградъ. Когато Ниазимъ бегъ е потеглилъ съ корабъ за Варна, поръчано му било да прави каквото ще, само х. Илия да почита и въ родното му село да не влиза. Тази поръчка му била дадена отъ великия тогава везиръ, съ когото х. Илия е пътувалъ до Иеруселимъ и Мека. А на връщане е гостувалъ въ единъ отъ дворците на везира въ Цариградъ.

Ниазимъ бегъ писалъ на великия везиръ и съобщилъ своя планъ. Поискалъ разрешение да почне отъ х. Илия, отъ главата, защото почването му отъ краката не дало никакъвъ резултатъ. Спечелимъ ли х. Илия, ще спечелимъ и цѣлата рая отъ Черно море до Дунава. Така завършилъ писмото си Ниазимъ.

Точно презъ това време, великиятъ везиръ починалъ и неможалъ да получи писмото.

Х. Илия три пъти е писалъ писма на сжщия везиръ и го молилъ да побере Ниазима въ Цариградъ, защото населението кански е писнало отъ неговите жестокости, но... напраздно. Най-после му праща четвърто писмо по специаленъ човѣкъ, когото не следъ много, рибари сж го намѣрили трупъ на брѣга, изхвърленъ отъ вълните.

Ниазимъ веднага следъ смъртта на везира, още сжщата нощъ, далъ

заповѣдъ на своята конница и вихренно се понесълъ къмъ с. Ай-орманъ. Отъ далеко още, грѣмки тръби възвестили неговото пристигане, рано въ зори.

Х. Илия току-що се пробудилъ отъ страшно неспокоенъ сънъ.

Магда на високия чардакъ почивала шарени тъкани черги. Тя дочула зловещите тръби, впила изплашенъ погледъ извънъ селото, надала тревоженъ викъ и се отправила къмъ стаята на баща си.

— Татко! Иде! — извикала въ ужасъ,

— Кой? — запиталъ х. Илия.

— Ниазимъ.

Х. Илия станалъ, облѣкълъ се набързо, излѣзълъ на чардака и от правилъ орловъ погледъ къмъ прашния пътъ, по който се носелъ Ниазимъ съ своята орда. Хубавата Магда, единичката хаджийска рожба, се вцепенила. А тя, наистина била първата хубавица въ Добруджанския край. Едва що навършила шестнайсетъ години, тя била стройна и висока, като млада топола, бѣла и червена, като цвѣтоветъ на бѣла и червена роза, съ голѣми черни очи плаващи въ небесно сияние. Съ една дума алъ трендафилъ. И колкото нейниятъ баща се славилъ съ своята мъдростъ, доброта и почитъ, толкова и Магда се славела съ нейната хубостъ.

Ниазимъ, подобно на бѣсна хала, навлѣзълъ въ селото. Псетата зловещо завили. Майки прегърнали рожби отчаяно запищѣли. Стопаните вкаменени, преглътнали езици, стояли като нѣми. Дори и добитѣкътъ, съ вирнати глави на горе, безумно заревали. Настаналъ страхотенъ ужасъ отъ писъкъ, плачъ и вой. Изтокъ и той потъмнѣлъ. Слънцето, вѣнчиятъ върховенъ свидетелъ на минала народна прослава и гибелъ, на радостъ